Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, judecător Jomiru-Niculiță Veronica
Dosarul nr. 3a-877/25
2-24027666-02-3a-17032025

D E C I Z I E

04 iunie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Dașchevici Grigore și Cașcaval Andrei
Grefier Gonciar Elena

examinînd în ședință închisă, apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui ***** împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09 decembrie 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație și Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil.

c o n s t a t ă :

Circumstanțele cauzei

La 12 martie 2024, ***** prin intermediul reprezentantului său, avocatul Negru Cristina, s-a adresat în instanța de contencios administrativ cu acțiune împotriva Inspectoratului General pentru Migrațiune, solicitând anularea Deciziei nr.156/24/DAA din 22.01.2024 a Direcției Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrațiune, obligarea de a adopta decizia cu privire la admiterea cererii de azil pentru *****.

În motivarea acțiunii reclamantul, fiind reprezentat de avocatul Negru Cristina a indicat că ***** nu se poate reîntoarce în țara sa de origine Camerun din motivele indicate în cadrul interviului.

La 22.01.2024, Direcția Azil și Apatridie al Inspectoratului General pentru Migrație prin decizia nr.156/24/DAI a dispus respingerea cererii de azil a cetățeanului străin - *****.

Consideră reclamantul decizia în cauză drept una neîntemeiată, bazată pe o analiză superficială a stării de fapt.

Reclamantul a punctat că nu poate să se reîntoarcă în Camerun din circumstanțele expuse la interviu, dar care nu au fost luate în considerație de către Direcție.

A indicat că Direcția în decizia sa a indicat că țara de origine a reclamantului nu prezintă pericol pentru viață, cât și pentru securitatea solicitantului în cazul reîntoarcerii, fapt cu care nu este de acord.

Face referire la prevederile art. 16, 17, 19 din Legea nr.270 privind azilul în RM.

Susține că dorește să rămână pe teritoriul Republicii Moldova și solicită obligarea Direcției în emiterea unei decizii pozitive în sensul dat.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09 decembrie 2024, acțiunea înaintată în interesele lui ***** împotriva Inspectoratului General pentru Migrație și Ministerului Afacerilor Interne, cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea din apel

La 11 decembrie 2024, avocatul Negru Cristina, acționând în interesele lui *****, a înaintat cerere de apel motivată împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09 decembrie 2024, prin care a solicitat casarea actului judecătoresc contestat și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, reprezentantul apelantului a indicat că nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, pe care o consideră că a fost adoptată cu încălcarea normelor de drept material și procedural.

Susține partea apelantă că calitatea de persoană vătămată „victimă”, jurisprudența CEDO în această materie, cu trimitere la art. 34 din Convenție, sabilește că este suficient ca această persoană să pretindă că este victimă, iar numai examinarea pe fond va permite stabilirea faptului dacă reclamantul într-adevăr este sau nu victima încălcării invocate (CEDH, 13 iun. 1979, Marckx c/Belgique, seria A, n. 31).

Relatează că starea de fapt în țara de origine a apelantului, în Camerun se arată din sursa „noi.md”, „România liberă”, Informația publicată de către UNHCR potrivit cărora: „conflictul din Camerun continuă să se agraveze. Chris

Anu, un purtător de cuvânt de lungă durată al autoproclamatei Republici Ambazonia din Camerun, a declarat că a fost ales preşedinte al mişcării separatiste la 10 septembrie 2022. Alegerea sa vine într-un moment în care mişcarea pare să piardă sprijinul în rândul camerunezilor din sudul Camerunului, din cauza acuzaţiilor de lupte interne, corupție şi încălcări ale drepturilor omului".

„De la sfârşitul anului 2017, autoritățile au raportat zeci de decese şi atacuri ale separatiştilor asupra soldaţilor şi poliţiei. Alţi observatori indică un bilanţ mai greu. Numărul deceselo rîn rândul civililor şi al separatiştilor este încă dificil de stabilit", potrivit Lansing Institute.

„Vrem ca cetăţenii Republicii Camerun să simtă durerea pe care ambazonienii au simțit-o în ultimii şase ani", a spus el. Anu trăieşte în exil în Houston, Texas.

„Liderii ambazonieni de astăzi rămân operaționali din străinătate, dar fac parte dintr-un sistem divizat".

„Este probabil ca anglofonii să nu se mai întoarcă în statul unitar. Anglofonii au venit în Camerun în 1961 cu statul lor. Ahidjo (Ahmadou Babatoura Ahidjo a fost primul preşedinte al Camerunului) a suprimat acest lucru pentru a crea unitatea naţională. A fost o mare greşeală. Era mai degrabă necesar să se lărgească federația, pentru a menține specificitatea anglofonilor într-o federalizare generalizată".

Indică apelantul că grupurile care pretind că luptă pentru independenţa regiunilor anglofone din nord-vestul şi *****ul Camerunului sunt tot mai numeroase, o situație care scapă de sub control. Liderii diferitelor grupuri de luptători separatişti nu au niciun control asupra propriilor luptători. Situația din nord-vestul şi *****ul Camerunului ar putea să se deterioreze până la anarhie. Ceea ce a început în 2017 ca o mişcare pro-independenţă în regiunea de nord-vest şi de ***** a Camerunului, cunoscută sub numele de Ambazonia, și susținută de toţi localnicii, a evoluat de atunci în grupuri de miliţie separate, care s-au întors împotriva localnicilor într-o serie de răpiri pentru răscumpărare şi uneori, de crime.

Afirmă că mişcarea pro-independenţă se confruntă acum cu două opțiuni. Fie să se unească, să se abțină de la atacuri şi răpiri împotriva localnicilor şi a bisericilor şi să recâştige inimile şi mințile comunităţilor locale. Fie să sfârşească la fel ca Somalia, estul RDC sau Sudanul de Sud, prinse într-un ciclu nesfârşit de războaie interne şi de crime.

Relatează că forţa de muncă a separatiştilor din Ambazonia este în continuare subminată de lipsa de acces la arme. Acest dezechilibru a permis guvernului să limiteze în mare măsură insurgența la zonele rurale, dar există indicii că acest lucru s-ar putea schimba în curând. O diasporă deosebit de activă direcționează din ce în ce mai multe resurse către grupurile armate separatiste din Camerun şi

curtează statele străine pentru sprijin. Pe rețelele de socializare, activiştii din diaspora au promovat campanii de strângere de fonduri pentru puşti AK şi alte arme de foc şi există un efort tot mai mare, chiar dacă necoordonat, de a face rost de arme pentru cei care doresc să lupte împotriva guvernului camerunez. Aceste resurse remodelează deja realităţile mişcării separatiste anglofone pe teren, oricât de fragmentată ar fi aceasta.

Comunică că grupul separatist nigerian Indigenous People of Biafra, sub presiunea armatei nigeriene, a confirmat o alianţă în desfăşurarea unei campanii, uneori violente, pentru autonomie în sud-estul Nigeriei. Rebelii camerunezi au trecut frecvent în Nigeria pentru a cumpăra arme şi alte provizii pentru ei înşişi.

Opinează partea apelantă că această alianță ar putea reprezenta o ameninţare existenţială atât pentru Nigeria, cât şi pentru Camerun şi ar putea duce la un război civil.

Mai indică că poporul Indigen din Biafra (IPOB) a fost format ca grup separatist al Mişcării pentru Actualizarea Biafra cu unicul scop de a rupe complet legăturile cu Nigeria prin secesiune non-violentă.

Evidențiază *****, că este periculoasă aflarea lui în țara sa de origine.

Comunică că nu se simte în siguranţă în Camerun și că ar putea fi din nou răpit de rebeli şi omorât.

De asemenea, a menționat că toate argumentele au fost examinate superficial de către instanţa de judecată şi decizia a fost luată exclusiv din opinia părții pârâte.

La 04 aprilie 2025, reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrație din cadrul MAI a depus referința, solicitând respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.

Termenul de declarare a apelului

Potrivit art. 232 alin. (1) și (2) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din lucrările cauzei rezultă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 09 decembrie 2024, apelul motivat fiind declarat la 11 decembrie 2024, astfel Completul constată că termenul de atac al actului judecătoresc a fost respectat.

Argumentele participanților la proces

În ședința instanței de apel, reprezentantul intimatului Inspectoratul General pentru Migrație, Grosu Iulia a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

Reprezentantul intimatului Ministerul Afacerilor Interne, Scaleț chi Vasili a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea fără modificări a hotărârii primei instanțe.

În ședința instanței de apel, solicitantul de azil ***** și reprezentantul acestuia, avocatul Negru Cristina nu s-au prezentat din motive necunoscute instanței și nu au înaintat cerere de amânare sau examinare în lipsă, deși procedura de citare legală a fost respectată.

Astfel, în temeiul art. 379 alin. (2) Cod de procedură civilă, coroborat cu art. 218 Cod administrativ, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa părților absente.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

În materie de drept, potrivit art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale.

Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În context, în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din înscrisurile atașate cauzei și dosarul administrativ se atestă că, *****, la 07.11.2022, s-a adresat cu cerere Inspectoratului General pentru Migrație, Direcția azil și apatridie (f.d. 4 dosar administrativ).

Prin decizia Inspectoratului General pentru Migrație a Ministerului Afacerilor Interne cu nr.156/24/DAA din 22.01.2024 a fost respinsă cererea de azil, în temeiul art.19 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin. (3) și art. 60 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 207 din 18.12.2008 privind azilul în Republica Moldova (f.d. 21-16 dosar administrativ).

Reclamantul a recepționat decizia la 15.02.2024 (f.d. 6).

Manifestând dezacordul cu decizia Inspectoratului General pentru Migrație a Ministerului Afacerilor Interne cu nr. 156/24/DAA din 22.01.2024, *****, la 12 martie 2024 s-a adresat cu prezenta acțiune în instanța de judecată.

Potrivit notei de interviu, ***** este cetățean al Camerunului, căsătorit, creștin, născut în *****, Camerun. A plecat din țara de origine la 1*****. Anterior, din cauza că se ocupa cu *****, în anul 2019 a fost plecat în Turcia, apoi s-a întors în Camerun.

Ca motiv al plecării din țara de origine a declarat cauza persecuției. În acest sens a detaliat că tatăl său din anul *****s-a așezat cu traiul în regiunea de *****, unde se aflau casa și terenurile ce le aparțin și unde reclamantul a crescut. Aceasta este o zonă anglofonă britanică, unde au loc demonstrații/răscoale pentru ca să-și recapete independența, motiv din care mulți tineri s-au înarmat și în prezent totul este stricat și au loc multe nelegiuiri. Duminica merg la biserică și o dată acolo au fost atacați de ambazonieni (care

solicită declararea independenței Republicii Ambazonia, care au cerut ca biserica catolică să fie închisă). Prima dată a fost persecutat în februarie 2020, în biserica catolică. Toată lumea din biserică a fost bătută. *****

Reclamantul a declarat că ambazonienii sunt locuitorii din sud-estul țării, iar cei care nu se alătură cauzei lor sunt uciși. Regiunea este controlată de acest grup de persoane, format în 2018 de generalul Free Marshal. Nu s-a adresat la poliție, deoarece aceasta este neputincioasă în fața grupului și chiar conlucrează cu aceștia. Toată lumea creștină are probleme cu ei. A părăsit regiunea *****și a plecat în regiunea *****, însă a fost găsit și persecutat. Din cauza că „Ambazonienii" au liste cu persoane care nu sunt adepții lor, după schimbarea locului în regiunea *****, a fost găsit și acolo, fiind agresat și amenințat cu moartea. Extrasele medicale de la spital le deține și le va prezenta. Apoi, aproximativ la 10.01.2022 a părăsit regiunea din ***** și a plecat în zona francofonă. În țara de origine, probleme cu autoritățile de stat sau în societate nu a avut.

Suplimentar a menționat că familia sa a plecat, *****. Casa familiei este abandonată. Grupul menționat nu are acces în zona francofonă, însă pot pătrunde fără arme. A fost găsit și în acea zonă, de aceea a decis să fugă din țară. A plecat din țara de origine cu avionul, fără a avea probleme. Nu a rămas în regiunea francofonă, fiindcă viața sa era în pericol, așa cum mulți prieteni de ai săi care veneau din zona anglofonă au fost asasinați. *****un frate nu cunoaște unde se află, sora sa este cu mama sa, iar un alt frate a fost asasinat, crede că de persoane din acest grup. Despre moartea fratelui a aflat de la familie și vecini.

În continuare, motivul solicitării de azil în Republica Moldova, este protecția personală.

Solicitantul a invocat că în cazul reîntoarcerii în țara de origine este imposibil să se mute în altă zonă pentru a scăpa de pericole, deoarece peste tot se află informatori și mereu ești întrebat de ce a plecat din zona anglofonă în una francofonă.

Din conținutul cererii de chemare în judecată și esența revindecărilor formulate, se constată că ***** își exprimă dezacordul cu decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr. 156/24/DAA din 22.01.2024 cu privire la respingerea cererii de azil, solicitând anularea acesteia și obligarea acordării unei forme de protecție pe teritoriul Republicii Moldova.

Cu referire la normele legale aplicabile la caz, este de menționat că, potrivit art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi

revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Dispoziția art. 39 Cod administrativ prevede că, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Corespunzător art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Norma art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ stipulează că, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual – Decizia Inspectoratului General pentru Migrație nr.156/24/DAA din 22 ianuarie 2024, constituie act defavorabil reclamantului, întrucât prin actul respectiv ultimului i-a fost refuzată cererea de azil.

Din analiza actelor administrative contestate, reieșind din solicitările înaintate, se atestă că acțiunea dedusă judecății este una în obligare rezultând din prevederile art. 206 Cod administrativ.

Completul judiciar atestă că ***** este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare, motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care motive, acțiunea este admisibilă și pe cale de consecință se va purcede la examinarea pe fond a acesteia.

În continuare, potrivit art. 17 alin. (1) din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, statutul de refugiat se recunoaște, la solicitare, străinului care, în virtutea unei temeri bine întemeiate de a fi persecutat pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică, se află în afara țării a cărei cetățenie o deține și care nu poate sau, datorită acestei temeri, nu dorește să se pună sub protecția acestei țări;

sau care, nedeținând nici o cetățenie și găsindu-se în afara țării în care își avea domiciliul legal și obișnuit, ca urmare a unor astfel de evenimente, nu poate sau, datorită respectivei temeri, nu dorește să se reîntoarcă.

În temeiul art. 19 din Lege, protecția umanitară se acordă străinului care nu îndeplinește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara sa de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3) și nu poate sau, ca urmare a acestui risc, nu dorește să obțină protecția respectivei țări.

Potrivit art. 42 alin. (1) din Legea privind azilul în Republica Moldova, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente investighează din oficiu orice împrejurare de fapt și de drept care ar putea conduce la soluționarea cauzei, chiar dacă împrejurarea nu a fost invocată sau menționată expres în cererea de azil sau în plângere, iar conform alin. (2) din același articol, la soluționarea cererilor de azil, autoritățile competente au obligația să cerceteze toate aspectele relevante ale cererii de azil, în colaborare cu solicitantul, după caz, sau la solicitarea acestuia.

Conform art. 43 alin. (1)-(4) din Lege, cererile de azil sunt examinate în mod individual, obiectiv și imparțial de către un personal calificat, care cunoaște standardele relevante aplicabile în domeniul legislației privind azilul. La examinarea cererii se vor lua în considerare informațiile precise și actualizate din surse diferite despre situația generală din țara de origine a solicitantului de azil, pentru evaluarea situației lui personale. Motivele de acordare a unei forme de protecție, în condițiile prezentei legi, se examinează în cadrul unei proceduri unice, succesiv, din perspectiva corespunderii definiției de refugiat și aflării în una din situațiile pentru care se acordă protecție umanitară. Cererile de acordare a protecției temporare se examinează în conformitate cu art. 22-27.

Corespunzător art. 44 din Legea citată, atunci când o parte din motive sau când toate motivele invocate în cererea de azil, care ar justifica acordarea unei forme de protecție, nu sunt probate cu documente sau cu alte dovezi, se acordă beneficiul dubiului dacă sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții: a) solicitantul a depus toate eforturile pentru a-și susține cererea de azil; b) toate elementele relevante aflate la dispoziția solicitantului au fost prezentate, iar lipsa unor astfel de elemente a fost justificată în mod rezonabil; c) declarațiile solicitantului sunt considerate coerente și plauzibile și nu sunt contrazise de informațiile din țara de origine, relevante pentru cazul acestuia; d) solicitantul a depus cererea de azil cât mai curând posibil, iar eventuala întârziere este justificată prin motive întemeiate; e) credibilitatea generală a solicitantului a fost stabilită.

Potrivit art. 45 alin. (1)-(3) al aceleiași Legi:

- Actele considerate ca fiind o persecuție, în sensul art. 17, trebuie: *a) să fie suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului, în special a drepturilor de la care nu se pot face derogări potrivit art. 15 alin. (2) din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950, ratificată de Republica Moldova prin Hotărârea Parlamentului nr. 1298-XII din 24 iulie 1997; b) să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura menționată la lit. a)*;
- Actele de persecuție care pot fi calificate ca atare potrivit alin. (1) pot să ia forma: *a) actelor de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; b) măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; c) acuzării sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; d) imposibilității rejudecării ca urmare a unei pedepse discriminatorii sau disproporționate; e) acuzării sau pedepsirii ca urmare a refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17; f) abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor*;
- Prin vătămări grave, în sensul prezentei legi, se înțelege prezența uneia din următoarele situații: *a) existența unei condamnări la pedeapsă capitală sau existența pericolului execuției; b) tortura sau tratamentele ori pedepsele inumane sau degradante aplicate solicitantului în țara sa de origine; c) amenințarea gravă și individuală la viața sau la integritatea corporală a unui civil din motive de violență generalizată în situații de conflict armat internațional sau intern*.

Prevederile art. 48 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, stipulează că la evaluarea temerii bine întemeiate de persecuție sau a riscului real de a fi supus unor vătămări grave, autoritățile competente trebuie să se bazeze atât pe evenimente care au avut loc anterior părăsirii țării de origine, cât și pe cele care s-au desfășurat ulterior părăsirii țării sale de origine. O temere bine întemeiată de persecuție sau un risc real de a fi supus unor vătămări grave se poate baza pe acțiuni exercitate de solicitant după părăsirea țării de origine, în special, în cazul în care s-a stabilit că acțiunile respective constituie expresia și continuarea convingerilor sau a orientărilor pe care le avea în țara de origine.

Conform art. 56 din Legea citată supra, la analizarea cererii de azil, se va ține cont: a) de vârsta, de trecutul, inclusiv cel al rudelor apropiate, de identitatea,

naționalitatea, țările și locurile de reședință anterioare, de cererile anterioare de azil, de rutele de tranzit, documentele de identitate și de călătorie, de motivele pentru care se solicită acordarea unei forme de protecție; b) de faptele relevante referitoare la țara de origine, la momentul luării deciziei, inclusiv de legile și regulamentele din țara de origine și de modalitatea în care sunt aplicate; c) de declarațiile și documentele relevante prezentate de solicitant, inclusiv de informațiile cu privire la faptul dacă a fost supus persecuției sau la posibilitatea de a fi persecutat sau expus unor vătămări grave la întoarcere în țara de origine; d) de situația individuală sau de circumstanțele personale ale solicitantului: reprezintă ele persecuție sau vătămări grave; e) de acțiunile solicitantului, ulterioare părăsirii țării de origine: au fost ele direcționate exclusiv sau în principal spre crearea condițiilor necesare depunerii cererii de azil, evaluării posibilității ca aceste acțiuni să conducă la persecuție sau la cauzarea unor vătămări grave solicitantului în cazul reîntoarcerii în țara de origine; f) de existența posibilității ca solicitantul să beneficieze de protecția unei alte țări, a cărei cetățenie a dobândit-o.

Potrivit art. 63 alin. (2) lit. a) din Lege, cererea de azil este considerată evident nefondată dacă solicitantul a făcut declarații incoerente, contradictorii, puțin plauzibile sau insuficiente, care fac, în mod cert, neconvingătoare afirmația sa că a fost supus unor persecuții.

Cu referire la aspectul elucidat în acțiunea înaintată și în cererea de apel, în sensul că reclamantul/apelant are teama pentru viața și libertatea sa și că s-ar afla în pericol de a fi supus persecuției în țara în care s-ar reîntoarce, deoarece din februarie 2020, a fost agrest și maltratat fizic de grupul „Ambazonienii” și că este creștin, iar din cauză de nedorință de a adera la acest grup riscă să fie agresat fizic în mod repetat, Completul menționează că acesta nu poate fi privit prin prisma condițiilor art. 45 din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

De altfel, potrivit pct. 80 din Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, a avea opinii diferite de cele ale guvernului nu înseamnă în sine un motiv pentru a cere statut de refugiat, ci solicitantul trebuie să demonstreze că se teme de persecuție datorită acestor opinii. Acesta presupune că solicitantul are opinii netolerate de autoritățile, opinii ce sunt critice la adresa politicii sau a metodelor utilizate.

De asemenea, în Manual se menționează că solicitantul care afirmă că se teme de persecuție din cauza opiniei politice trebuie să demonstreze că autoritățile din țara de origine îi cunoșteau opiniile înainte de părăsire a țării.

Potrivit pct. 81 din Manualul UNHCR, referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat, în timp ce definiția vorbește de persecuție

„datorită opiniei politice”, se poate ca nu întotdeauna să fie imposibilă stabilirea unei legături cauzale între opinia exprimată și tratamentul aplicat, sau presupus că va fi aplicat solicitantului. Astfel de tratamente s-au bazat rareori în mod expres pe „opinie”. Mult mai frecvent, astfel de măsuri iau forma unor sancțiuni pentru pretinse acte criminale îndreptate împotriva puterii conducătoare. De aceea, va fi necesar să se stabilească atât opiniile politice ale solicitantului, care se află în baza comportamentului său, cât și faptul că acestea au dus, sau pot duce, la persecuția de care el se teme.

Potrivit pct. 82 din Manual, persecuția „datorită opiniei politice” implică faptul că un solicitant are opinii care ori au fost exprimate ori au ajuns în atenția autorităților. În orice caz, pot exista și situații în care solicitantul nu și-a exprimat opiniile însă, datorită tăriei convingerilor sale, ar fi rezonabil să se presupună că opiniile acestuia vor fi, mai devreme sau mai târziu, exprimate, iar ca rezultat, solicitantul va intra în conflict cu autoritățile. Acolo unde această eventualitate poate fi rezonabil acceptată, solicitantul poate fi considerat ca având o temere de persecuție datorită opiniei sale politice.

Or, reieșind din dispozițiile legale enunțate supra, raportat la circumstanțele cauzei, Completul specializat apreciază că la caz, ***** nu a justificat iminența persecutării sale în țara de origine pe principii stabilite de lege pentru acordarea azilului din partea unor agenții de persecuție sau vătămări grave.

Mai mult ca atât, deși partea apelantă susține că solicitantul nu dorește să adere la acest grup și riscă să fie agresat fizic în mod repetat, Completul de judecată remarcă faptul că reclamantul a părăsit țara de origine în mod legal, având tangență directă cu autoritățile de stat, nefiind constrâns în mod forțat sau prin intermediul unor acțiuni ale autorităților de stat sau care prezintă pericol pentru sănătatea și siguranța acestuia să plece din țara de origine, or, după cum a declarat însuși reclamantul, acesta a plecat din țara de origine în mod legal, traversând punctul de trecere a frontierei după obținerea pașaportului.

Reclamantul a părăsit țara la 1*****, a intrat în Republica Moldova în baza pașaportului obținut de către țara de origine, iar la părăsirea acesteia nu a întâmpinat careva impedimente.

În aceeași ordine de idei, Completul de judecată subliniază că apelantul nu a demonstrat faptul că plecarea sa din țara de origine ar fi efectul unor acțiuni de intimidare și/sau persecuție din partea organelor oficiale, nu a prezentat probe că a fost reținut și persecutat pe temei politic, sau că s-a manifestat în mediul online pe marginea politicii purtate de forțele de guvernare.

Aceste circumstanțe indică faptul că reclamantul nu se afla în vizorul acestui grup numit „Ambazonieni” pe faptul că nu este adeptul grupului dat, iar declarațiile solicitantului de azil cu privire la temerea sa bazată pe opinia politică și/sau manifestările sale, sunt considerate irelevante, or, potrivit pct. 106 din

Manualul UNHCR privind proceduri și criterii de acordare a statutului de refugiat în baza Convenției de la Geneva din 1951 cu privire la statutul refugiaților, prevede că: Ori de câte ori este posibil, protecția națională are prioritate față de protecția internațională.

De asemenea, instanța de apel menționează că, în vederea admiterii cererii de azil este necesară efectuarea unei aprecieri individuale, în care solicitantul să demonstreze că există justificarea temerilor sale de persecuție, la fel, trebuie stabilită o legătură cauzală între actele de persecuție la care se presupune că a fost supus solicitantul de azil și decizia sa de a fugi din țară, iar în cazul în care nu se poate stabili această legătură este dificil de apreciat că acesta are nevoie de protecția unui alt stat.

Cu toate acestea, faptele descrise referitor la agresiunile îndreptate asupra reclamantului/apelant de „Ambazonieni", nu au fost confirmate, contrar aserțiunilor invocate în cererea de apel, iar prin urmare instanța de apel a constatat că este corectă concluzia primei instanțe cu privire la legalitatea actului administrativ contestat.

De asemenea, instanța de apel notează că în susținerea cerințelor înaintate, avocatul apelantului a făcut referire la faptul că, solicitantul nu se simte în siguranță din cauza că persistă confruntări armate dintre rebeli și guvern în regiunea anglofonă a Camerunului.

Însă, nu a probat faptul că, în privința apelantului au fost aplicate acte de persecuție, în sensul art. 17 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, care ar fi suficient de grave prin natura sau prin repetarea lor pentru a putea constitui o violare gravă a drepturilor fundamentale ale omului; să reprezinte o multitudine de măsuri, inclusiv violări ale drepturilor omului, care sunt suficient de grave pentru a afecta o persoană în măsura prevăzută, după cum ar fi: acte de violență fizică și psihică, inclusiv a celor de violență sexuală; măsurilor legale, administrative, polițienești și/sau judiciare care sunt discriminatorii sau care sunt aplicate într-o manieră discriminatorie; acuzări sau pedepsei discriminatorii sau disproporționate; acuzări sau pedepsiri ca urmare n refuzului de îndeplinire a serviciului militar în caz de conflict, atunci când îndeplinirea serviciului militar ar presupune săvârșirea de infracțiuni sau de acte care cad sub incidența clauzelor de excludere prevăzute la art. 17 al Legii specificate supra; abuzuri și acte discriminatorii împotriva unor persoane din motive de gen sau abuzurilor și actelor discriminatorii împotriva minorilor.

Potrivit studiilor invocate de partea apelantă, într-adevăr persistă un conflict între forțele de securitate și separatiști din regiunile anglofone de nord-vest și ***** al țării, însă regiunea francofonă nu este afectată de conflictul dintre insurgenți și forțele guvernamentale, iar însăși solicitantul a invocat că insurgenții din partea anglofonă nu au acces la regiunea francofonă,

Mai mult, potrivit notei de interviu, rudele solicitantului au rămas în regiunea francofonă, în satul natal.

Cu privire la motivele invocate în apel, instanța reține că în raport cu *****, nu s-au constatat temeri bine întemeiate și justificate de a fi persecutat, or, cele invocate de către solicitant, nu constituie acte de persecuție așa cum este reglementată în legislația națională, fapt ce duce la neimpunerea examinării a elementului obiectiv.

Suplimentar, în detrimentul obligațiilor sale procedurale, solicitantul în cadrul interviului a stipulat că nu există o frontieră între regiunea anglofonă și francofonă și că poți pleca liber în partea francofonă. Deci nu toată regiunea Camerunului este afectată de către conflictul dintre insurgenți și forțele guvernamentale, prin urmare, aspectele expuse atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel, poartă un caracter de ordin general.

Astfel, din circumstanțele enumerate supra, nu rezultă existența unei temeri sau a unei probabilități de persecuție în țara de origine, or, nici Inspectoratului General pentru Migrație din cadrul MAI și nici instanțelor de judecată, nu le-au fost prezentate probe pertinente și concludente privind prezența unor temeri bine întemeiate că ***** a fost persecutat în țara sa de origine pe motive de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinie politică și că datorită acestor temeri nu se poate afla sub protecția țării a cărei cetățeniei o deține.

Completul de judecată reiterează că în susținerea cerințelor înaintate, reclamantul/apelant operează cu presupuneri, iar afirmațiile cu privire la expunerea riscului de a fi persecutat pe motive politice, sunt premature și irelevante, or, ***** nu a individualizat nicio acțiune întreprinsă împotriva sa, ce ar pune în pericol viața sau integritatea acestuia, în defavoarea solicitantului de azil fiind conchis faptul că acesta a oferit o informație destul de generală privind temerea sa individuală.

La caz, Completul judiciar consideră că solicitantul de azil nu are nevoie de protecție umanitară. Mai mult, art. 49 din Legea nr.270 din 18.12.2008 stipulează că protecția internațională nu se acordă dacă solicitantul poate fi protejat într-o altă regiune din țara sa de origine, unde nu se justifică temerea bine întemeiată de persecuție sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave. În speță, reclamantul nu a prezentat dovezi suficiente care să demonstreze că întreaga țară de origine reprezintă un pericol pentru acesta, iar declarațiile sale nu sunt susținute de probe clare și concludente, or, însăși familia reclamantului au rămas în regiunea francofonă, în satul natal.

Sub acest aspect, Completul conchide că situația apelantului poate fi privită prin prisma pct. 62 a Manualului referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolul din 1967

privind statutul refugiaților, or, persoana care, din motive diferite de cele conținute în definiția refugiatului, își părăsește voluntar țara în vederea stabilirii sale în altă parte, este considerat un emigrant economic, dar nu un refugiat. El se poate deplasa din dorința de schimbare sau de aventură, din motive familiale sau din alte motive de natură personală.

Totodată, prin prisma art. 62 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, Completul de judecată admite faptul că cererea de azil înaintată de către ***** poate fi calificată drept una abuzivă și evident nefondată, or, solicitantul de protecție umanitară nu a demonstrat existența unor acțiuni concrete de limitarea a drepturilor solicitantului de exemplu restricții grave ale dreptului de a-și câștiga existența, ale dreptului acestuia de a-și practica religia, sau de avea acces la facilitățile educaționale, disponibile în mod normal pentru toți.

În contextul se face referire la art. 49 alin. (1) a Legii nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova ce prevede că la examinarea cererii de azil se poate stabili că solicitantul nu are nevoie de protecţie internaţională dacă într-o regiune din ţara sa de origine nu se justifică temerea bine întemeiată de persecuţie sau riscul real de a fi supus unor vătămări grave şi dacă se poate aştepta în mod rezonabil ca solicitantul să rămînă în acea regiune.

De asemenea, se consideră nefondate alegaţiile reclamantului/apelant, or, acesta nu a prezentat careva probe că ar fi fost persecutat de către autorităţile din ţara sa de baştină. Mai mult ca atât, nici la cererea de chemare în judecată și nici la cererea de apel nu au fost anexate careva probe care să dovedească careva acţiuni de persecuţie ale autorităţilor în adresa reclamantului în sensul art. 45 alin. (2) din Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova.

Mai mult ca atât, din materialele dosarului rezultă că reclamantul a părăsit Camerunul în mod legal. Acest fapt denotă că autorităţile nu îi îngrădesc dreptul la libera circulaţie, or în cazul în care ar fi existat careva probleme cu autorităţile din țara de origine, acesta nu ar fi putut părăsi teritoriul Camerunului.

Cu referire la argumentul apelantului precum că a fost răpit de către rebeli, Completul judiciar conchide că agenții de persecuție sunt statul, partidele sau organizaţiile, agenţii neguvernamentali, iar solicitantul are acces liber de a se adresa organelor statului de a solicita protecţie și de a se strămuta în regiunea francofonă care este sigură și controlată de către stat. Subsidiar, reclamantul are posibilitatea să se pună sub protecția guvernului său, refugiatul este întotdeauna o persoană care nu se bucură de o astfel de protecție.

Făcând referire la Manualul vizat anterior la pct. 195 ce prevede că în primul rând trebuie ca faptele semnificative ale cazului individual să fie prezentate de solicitantul însuși.

Potrivit, pct. 196 ca principiu juridic general, cel care poartă răspunderea principală pentru prezentarea dovezilor este persoana care înaintează cererea.

Conform pct. 197, îngăduința față de o astfel de posibilă lipsă de dovezi nu înseamnă ca declarațiile nesusținute de dovezi trebuie neapărat acceptate ca fiind adevărate.

În continuare, e de menționat că, solicitantul de azil nu a individualizat nici o acţiune ce ar fi îndreptată asupra sa, ce ar prezenta un pericol pentru viaţa personală.

Totodată, se menționează că criza anglofonă care a dus la actualul conflict armat a început în anul 2016, însă solicitantul a relatat că în anul 2019 a fost în Turcia ca mai apoi s-a întors în Camerun ce precizează că nu există nici-o temere față de țara sa de origine.

Direcția azil și apatridie i-a respins cererea de azil pentru motivul că nu fusese supus persecuției în țara a cărui este cetățean, ceea ce l-ar fi determinat să își părăsească țara de origine. În cazul său nu exista nici-o legătură de cauzalitate între actul de persecuție și un motiv de persecuție.

Potrivit Directivei 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate**,** care potrivit art.10 alin. (2) prevede că**:** atunci când se evaluează dacă un solicitant este îndreptățit să se teamă că va fi persecutat, este indiferent dacă posedă efectiv caracteristica legată de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice care stau la originea persecuției, atât timp cât o astfel de caracteristică îi este atribuită de agentul de persecuție.

E de menționat că, potrivit pct. 65 din Manualul referitor la proceduri şi criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenţiei din 1951 şi a Protocolului din 1967 privind statutul refugiaţilor, agenți ai persecuției, în mod normal, persecuția este legată de acțiunile autorităților unei țări. Ea poate emana, de asemenea, de la părți ale populației ce nu respectă standardele stabilite de legile țării respective. Unul din cazuri poate fi intoleranța religioasă, ce duce la persecuție, într-o țară altfel laică, unde unele fracțiuni ale populației nu respectă credințele religioase ale celorlalți. Acolo unde actele grave de discriminare sau altele infracționale sunt comise de populația locală, acestea pot fi considerate ca persecuție dacă sunt tolerate cu bună știință de autorități sau dacă autoritățile refuză, sau se dovedesc incapabile să ofere o protecție adecvată.

În această ordine de idei, Completul judiciar concluzionează că la caz, nu sunt suficiente probe pentru a considera că există o probabilitate rezonabilă ca

solicitantul de azil să fie supus acțiunilor ce ar duce la încălcarea drepturilor sale fundamentale care să constituie acte de persecuție ce ar face aplicabile prevederile art. 45 alin. (1) şi alin. (2) din legea nr. 270 privind azilul în Republica Moldova.

Din raționamentele expuse, instanța constată temeinicia și legalitatea Deciziei Inspectoratului General pentru Migrație nr. 156/24/DAA din 22 ianuarie 2024 cu privire la respingerea cererii de azil, or, ***** nu a dovedit faptul că a fost și poate fi supus persecuției în țara de origine pe motive politice, că există riscul real de a fi supus unor vătămări grave, respectiv, în privința lui nu sunt întrunite condițiile legale pentru acordarea unei forme de protecție prevăzute de art. 16 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova.

Completul judiciar atrage atenția asupra faptului că potrivit art. 19 din Legea nr. 270/2008, protecția umanitară se acordă străinului care nu întrunește condițiile pentru recunoașterea statutului de refugiat, dar în a cărui privință există motive serioase și întemeiate de a crede că, în cazul în care ar fi trimis în țara de origine, ar fi supus unui risc real de a suferi vătămările grave definite la art. 45 alin. (3), astfel se atestă faptul că reclamantul era obligat să demonstreze prin probe pertinente și convingătoare că viața acestuia în caz de reîntoarcere în țara de origine, se află in pericol.

De asemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că, apelantul utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Potrivit notei de interviu, referitor la motivul solicitării azilului în Republica Moldova, solicitantul a remarcat că s-a informat despre țara dată, care este în curs de dezvoltare și are nevoie de forțe de muncă, iar acest lucru ar putea să-l ajute să se integreze în societate. Motivele pentru care nu dorește să revină în Camerun, solicitantul a declarat că nu se simte în siguranță, că ar putea fi din nou supus agresiunilor și ucis.

Prin urmare, instanța de apel distinge un temei determinativ pentru solicitarea azilului și anume de a se afla pe teritoriul Republicii Moldova în scop economic.

Sub acest aspect, Completul conchide că situația apelantului poate fi privită prin prisma pct. 62 a Manualului referitor la proceduri și criterii de determinare a statutului de refugiat în baza Convenției din 1951 și a Protocolul din 1967 privind statutul refugiaților, or, persoana care, din motive diferite de cele conținute în definiția refugiatului, își părăsește voluntar țara în vederea stabilirii sale în altă parte, este considerat un emigrant economic, dar nu un refugiat. El se

poate deplasa din dorința de schimbare sau de aventură, din motive familiale sau din alte motive de natură personală.

Totodată, prin prisma art. 62 din Legea nr. 270 din 18 decembrie 2008 privind azilul în Republica Moldova, Completul de judecată admite faptul că cererea de azil înaintată de către ***** poate fi calificată drept una abuzivă și evident nefondată, or, solicitantul de azil nu a demonstrat că a fost constrâns să părăsească țara de origine într-un motiv forțat și riscă de a fi supus unor tratamente contrare prevederilor art. 3 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, iar situația acestuia reprezintă o situație clasică în care și-a părăsit locul de trai în căutarea unui loc de muncă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelant sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat în interesele lui ***** și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge apelul declarat de avocatul Negru Cristina în numele lui *****.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 09 decembrie 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Dașchevici Grigore

Cașcaval Andrei